

Fältförsök med genetiskt modifierad potatis med resistens mot *Phytophthora infestans*

BESLUT

Jordbruksverket bifaller ansökan. Detta beslut gäller till och med den 31 december 2010. Som villkor för beslutet gäller att odling och hantering av den genetiskt modifierade potatisen sker i enlighet med vad som har angivits i ansökan. Dessutom ska nedanstående villkor följas.

1. Ni ska varje år skriftligen informera de berörda kommunerna och annonsera i lokalpressen om de planerade försöken. Det ska framgå av annonserna i vilka kommuner försöken kommer att ske. Kopior av informationen och av de publicerade annonserna ska ha kommit in till Jordbruksverket före sättning.
2. Ni ska varje år ge försöksutförarna noggranna skriftliga instruktioner för hur försöken ska genomföras och skötas, särskilt om skörd och efterbehandling av försöksytorna. En kopia av de skriftliga instruktionerna ska ha kommit in till Jordbruksverket före sättning.
3. Kartor som anger varje försöksytas exakta läge ska ha kommit in till Jordbruksverket före sättning. Alla försöksytor ska mätas ut i förhållande till fasta punkter i landskapet så att de är möjliga att hitta även efter att försöken har avslutats.
4. Inom en vecka efter sättning ska uppgifter om försöksytornas storlek och sättdatum ha kommit in till Jordbruksverket.
5. Senast den 31 december varje år som fältförsök genomförs ska ni lämna in en rapport. Rapporteringsformuläret som ni ska använda finns på Jordbruksverkets webbplats. Det sista årets rapport ska vara en slutrapport i samma formulär.

ÄRENDET

Den 3 november 2005 ansökte ni om att under åren 2006-2010 få genomföra fältförsök med genetiskt modifierad potatis. Potatisen har modifierats för att få resistens mot oomyceten *Phytophthora infestans*. Denna patogen orsakar bladmögel och brunröta hos potatis.

Potatisen har transformerats med två olika gensekvenser från *Solanum bulbocastanum*. Denna centralamerikanska art är en vild släkting till potatis. Resistensgenenerna, *Rpi-blb1* och *Rpi-blb2*, regleras av sina ursprungliga promotorer och terminatorer. Promotorerna ger ett lågt uttryck i hela plantan. Två konstruktioner med olika mycket av *S. bulbocastanum*s DNA i anslutning till generna har använts vid transformeringen.

Som selektionsgen har acetohydroxysyrasyntasgenen *ahas* från *Arabidopsis thaliana* använts. Genen regleras av *nos*-promotorn som ger ett lågt uttryck i hela växten. Denna gen har en punktmutation som gör att AHAS-proteinet ger tolerans mot herbicider inom gruppen imidazoliner.

Tre olika modersorter av potatis har använts vid transformeringen. Endast linjer med båda resistensgenerna och *ahas*-genen men som saknar backbone-sekvenser kommer att användas.

De transgena klonernas resistens har utvärderats i växthusförsök där plantorna infekterats med båda parningstyperna av *P. infestans*. Vidare utvärdering av resistensen kommer att ske i fält och utföras på samma sätt som *Phytophthora*-tester på konventionellt förädlad material. En blandning av flera fältisolat av *P. infestans* kommer att användas. Inokulering sker direkt i fält på plantor av en mottaglig potatissort för att efterlikna en naturlig infektion. Infektionstrycket av *P. infestans* är stort på de flesta platser där potatisodling förekommer, och även där fältförsöken kommer att ske.

Utsättningen kan komma att ske i en eller flera av följande kommuner: Falköping, Habo, Halmstad, Kristianstad, Landskrona, Lidköping, Motala, Mjölby, Skara och Tidaholm. Arealen kommer att vara maximalt 15 ha per år. Syftet med försöket är bland annat att utvärdera resistensen mot *P. infestans*, att undersöka odlingsegenskaper och samspel med utvalda miljöfaktorer.

Skyddsåtgärder

Av ansökan framgår bl.a. följande om skyddsåtgärder.

Ett avstånd på 20 meter ska hållas till annan potatisodling. Fälten kommer att inspekteras regelbundet under växtsäsongen. Allmänna växtkaraktärer kommer att studeras enligt konventionell försökspraxis och dokumenteras. Jämförelse av egenskaper kommer att göras mellan de genetiskt modifierade linjerna och modersorterna som kommer att odlas parallellt på platserna

Skörd kommer till största delen att utföras maskinellt och med stor noggrannhet för att eliminera förekomst av överliggare. Rengöring av maskiner och utrustning kommer att ske i fält.

Avslutat fältförsök kommer att följas av en ettårig träda med registrering och avlägsnande av eventuella fröplantor och överliggare. Potatis kommer inte att odlas året efter trädan. Skulle potatisplantor förekomma i fält under det året kommer potatis inte heller att odlas året därpå.

Delar av skörden från fältförsöken kommer att lagras vid Svalöf Weibull AB:s avdelning för foderväxter och potatis i Svalöv. En del av materialet kommer att analyseras för att sedan destrueras. De knölar som inte ska användas kommer att destrueras genom autoklavering, förbränning, kokning, frysning i frys, krossning, rivning eller ångning följt av kompostering. Destruktion kan även ske i biogasanläggning eller nedbrytning i Svalöf Weibulls gödselbehållare, i enlighet med tillstånd från Jordbruksverket (dnr 22-2859/01), för vidare spridning av slam på åkermark.

Transport kommer att ske med separat transportmedel, som inte transporterar annan potatis, eller i väl tillslutna containrar eller säckar. Materialet kommer att vara tydligt märkt under hela transporten. Den genetiskt modifierade potatisen kommer att lagras åtskild från annan potatis och vara väl märkt.

Remissinstanser

Naturvårdsverket, Lunds universitet, Sveriges lantbruksuniversitet (SLU), Lantbrukarnas Riksförbund (LRF), Ekologiska Lantbrukarna, Greenpeace och Svenska Naturskyddsföreningen har fått möjlighet att yttra sig över ansökan. Ärendespecifika kommentarer från remissinstanser redovisas i bilaga tillsammans med Jordbruksverkets kommentarer.

Plant Science Sweden har sedan tidigare tillstånd för avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade potatis med resistens mot *P. infestans* och tolerans mot imidazoliner. Potatisen har inte tillförts nya egenskaper, jämfört med tidigare prövade förädlingslinjer, och kommer inte att sättas ut under väsentligt annorlunda förutsättningar. Därför har Gentekniknämnden och Naturvårdsverket inte getts tillfälle att yttra sig över beslutet enligt 2 kap. 11 § förordningen (2002:1086) om utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön.

Allmänhetens synpunkter

Enligt 2 kap. 10 § förordningen om utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön ska allmänheten och andra intresserade ges tillfälle att yttra sig innan Jordbruksverket beslutar i ärenden om avsiktlig utsättning. En sammanfattning av ansökan har lagts ut på Jordbruksverkets webbplats och det har därigenom funnits möjlighet att lämna synpunkter på ansökan.

Jordbruksverket har inte fått några ärendespecifika synpunkter från allmänheten i detta ärende.

Synpunkter från övriga behöriga myndigheter i EU

Behöriga myndigheter enligt direktiv 2001/18/EG om avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön har getts möjlighet att yttra sig över en sammanfattning av ansökan.

Jordbruksverket har inte fått några synpunkter från övriga behöriga myndigheter i detta ärende.

SKÄL FÖR BESLUTET

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 13 kap. 12 § miljöbalken krävs tillstånd för att genomföra en avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer. Jordbruksverket är tillsynsmyndighet för avsiktlig utsättning av genetiskt modifierad potatis enligt 13 § och punkten F i bilagan till förordningen (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken. Enligt 2 kap. 2 § förordningen om utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön prövar också tillsynsmyndigheten frågor om tillstånd.

Enligt 2 kap. 3 § miljöbalken ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte ska vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik. Försiktighetsprincipen framgår även av 1 kap. 3 § förordningen om utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön.

Av 2 kap. 4 § miljöbalken framgår att för verksamheter som tar i anspråk markområden ska en sådan plats väljas att ändamålet kan uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön.

Av 2 kap. 7 § miljöbalken framgår att kraven i 2 kap. 2-6 §§ gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskilt beaktas nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

Av propositionen till miljöbalken (1997/98:45, del 1 s. 231f) följer att hänsynsreglerna i miljöbalken ska tillämpas så att inte orimliga krav ställs på verksamhetsutövaren med hänsyn till den effekt som skyddsåtgärderna och försiktighetsmått kommer att ha på miljön och kostnaderna för dessa åtgärder. Vidare anges att någonstans går en gräns där marginalnyttan för miljön inte uppväger de kostnader som läggs ned på försiktighetsmått. Detta gäller oavsett vilken verksamhet det rör sig om.

Enligt 13 kap. 8 § miljöbalken ska avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer föregås av en utredning, som ska kunna läggas till grund för en tillfredsställande bedömning av vilka hälso- och miljöskador som organismerna kan orsaka.

Enligt 13 kap. 13 § miljöbalken får tillstånd lämnas endast om den verksamhet som ansökan avser är etiskt försvarbar.

Miljöriskbedömning

Potatispollen kan endast spridas korta sträckor. Korsning mellan potatis och vilda släktingar som finns i Europa ger under naturliga förhållanden inte upphov

till livskraftiga hybrider. Den korsbefruktning som kan ske är till annan odlad potatis. Studier visar att med ett avstånd på 20 meter mellan potatisodlingar sker ingen korspollinering. Potatis förökar sig främst vegetativt med knölar men det finns sorter som kan bilda frön. I försöket används tre olika kommersiella potatissorter, varav en sätter rikligt med frö. Kvarblivna knölar och fröplantor i odlingen förstörs i regel av frost, jordbearbetning, kemisk ogräsbekämpning eller konkurreras ut av den efterföljande grödan. Frön kan vara vitala i jorden upp till 10 år. Det är dock osannolikt att knölar från eventuella fröplantor som kommer upp efter att försöket helt har avslutats hamnar i en potatisskörd eftersom sådana knölar är väldigt små.

Utanför odlingslandskapet har potatis mycket liten konkurrensförmåga, bl.a. på grund av dålig köldtolerans. Resistens mot *P. infestans* skulle i teorin kunna ge ett övertag mot icke-resistenta potatissorter eftersom patogenen är mycket vanlig. Det finns redan idag mer eller mindre toleranta sorter i odling och en resistent planta klarar sig bättre i ett smittat fält än en mottaglig planta. Det finns inga uppgifter om att andra toleranta sorter skulle vara mer invasiva eller mer konkurrenskraftiga. Andra faktorer är starkt begränsande för möjligheten för potatis att etableras utanför fältet.

Resistensen kommer sig av en så kallad gen-för-gen-mekanism. När en patogen angriper en växt avsevärrar den samtidigt vissa ämnen, avirulens-faktorer. Speciella resistensgener (R-gener) i plantan känner igen dessa ämnen och skickar signaler (signaltransduktion) till andra delar av växten. Växten mobiliserar sedan ett försvar, både lokalt och systemiskt, vilket leder till att växtcellerna vid angreppspunkten dör (s.k. hypersensitivets-reaktion) och infektionen avstannar. De gener som har tillförts till potatisen är sådana ovan nämnda R-gener som känner igen patogenen. Potatis har redan liknande resistensgener. Det är därmed inte sannolikt att de införda generna påverkar nya försvarsmekanismer eller syntes av nya försvarssubstanser.

Resistensen i den aktuella genetiska konstruktionen är mycket specifik mot *P. infestans* på grund av ovan nämnda interaktion mellan organismerna. Den mycket specifika resistensen mot *P. infestans* betyder att det inte är troligt med negativa effekter på icke-målorganismer.

Enzymet AHAS finns naturligt i alla växter. Den *ahas*-gen som har använts i den genetiskt modifierade potatisen har en punktmutation som gör att känsligheten för herbicider i gruppen imidazolinon minskar. Herbicidtolerans skulle kunna ge potatisen en konkurrensfördel om man skulle bespruta med herbiciden. Konkurrensfördelen för potatisen skulle dock endast finnas i fältet eftersom det bara är där som herbiciden skulle appliceras. Imidazolinonherbicider är inte godkända för användning i Sverige. Dessutom är toleransen mot herbiciden enbart tillräcklig för selektion i vävnadsodling, inte för besprutning av plantor i fält. Även om imidazolinonherbicider skulle bli godkända skulle de således inte kunna användas vid odling av potatisen eftersom plantorna skulle skadas.

P. infestans är redan vanligt förekommande på försöksplatserna och en eventuell oväntad, ytterligare spridning av sjukdomen till följd av dessa försök skulle inte förändra nuvarande förhållanden. Vid resistensförsök med konventionellt växtmaterial och samma metodik har det inte noterats några problem i närbelägna eller efterföljande potatisodlingar gällande sjukdomstrycket.

Fältförsöket omfattar odling och hantering av potatisen och den kommer inte att användas som foder eller livsmedel. Utifrån de förutsättningarna finns det ingen rimlig anledning att misstänka att den genetiskt modifierade potatisen skulle ge några negativa effekter på människors eller djurs hälsa.

Försöken kommer att utföras i normala odlingsområden i en eller flera av ovan nämnda kommuner. Jordbruksverket bedömer att verksamheten inte kommer att medföra någon olägenhet för människors hälsa eller miljön oavsett var försöken placeras. Försöken bedöms inte påverka några officiellt erkända biotoper eller skyddade områden.

Slutsats

Jordbruksverket anser att ni har lämnat en riskbedömning som är rimlig. Jordbruksverket bedömer att de föreslagna skyddsåtgärderna och den teknik som används, tillsammans med de ytterligare villkor som ställs i detta beslut, är tillräckliga för att skydda människors hälsa och miljön.

Etisk bedömning

Den etiska bedömningen består inte av kvantitativa bedömningar om riskers omfattning, men uppfattningen om ett visst förfarande är etiskt godtagbart eller inte kan påverkas av hur stora riskerna bedöms vara. Att en genteknisk verksamhet bedöms vara godtagbar enligt riskbedömningen ovan, dvs. enligt 2 kap. 3-4 §§ miljöbalken, innebär att riskerna för skadlig påverkan redan har beaktats.

En genteknisk verksamhet ska tillåtas enbart om den medför samhällsnytta, dvs. en nytta som inte begränsar sig till verksamhetsutövaren, utan som också har ett allmännyttigt värde. Ett enskilt fältförsöks allmännyttiga värde kan vara svårt att förutsäga då det handlar om kunskapsinsamlande och ett långsiktigt förädlingsarbete. Det är dock avgörande för den svenska jordbruks- och trädgårdsnärings konkurrenskraft på sikt att det bedrivs växtförädling för svenska förhållanden. Sett i ett större sammanhang kan därmed även enskilda fältförsök bidra till samhällsnytta.

Bekämpning av *P. infestans* gör potatis till en av de mest besprutade grödorna i Sverige. Potatis som är resistent mot *P. infestans* skulle kunna ge en positiv effekt på miljön. En resistent potatis skulle avsevärt minska användandet av kemisk bekämpning i potatisodling vilket skulle vara ett viktigt steg i arbetet med att uppnå miljökvalitetsmålet ”Giftfri miljö”.

Sammantagen bedömning

Vid en sammantagen bedömning av miljöriskbedömningen och den etiska bedömningen anser Jordbruksverket att det finns skäl att bifalla ansökan.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om ni vill överklaga detta beslut ska ni skriva till Miljödomstolen i Växjö. Skrivelsen ställs alltså till miljödomstolen men ska skickas eller lämnas till **Statens jordbruksverk, 551 82 Jönköping**. I skrivelsen ska ni ange vilket beslut som överklagas och den ändring i beslutet som begärs. Överklagandet ska ha kommit in till Jordbruksverket inom tre veckor från den dag då ni fick del av beslutet.

I detta ärende har avdelningschefen Carl Johan Lidén beslutat. Handläggaren Heléne Ström har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har även enhetschefen Staffan Eklöf, handläggarna Jenny Andersson och Anna-Clara Sjöström samt juristen Ida Lindblad deltagit.

Carl Johan Lidén

Heléne Ström

ÖVRIGA UPPLYSNINGAR

Ändrade förhållanden samt nya uppgifter som har betydelse för riskbedömningen ska anmälas till Jordbruksverket. Detta framgår av 2 kap. 15 § förordningen (2002:1086) om utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön.

För transport finns bestämmelser i Jordbruksverkets föreskrift (SJVFS 2003:5) om avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade växter.

För export till tredje land av utsäde från försök gäller särskilda regler som framgår av förordning (EG) nr 1946/2003 om gränsöverskridande förflyttning av genetiskt modifierade organismer.

Observera att utsäde som i senare generationer ska certifieras redan från *in vitro*-stadiet ska följa de krav som anges i Jordbruksverkets föreskrift (SJVFS 1995:90) om certifiering m.m av utsädespotatis. Detta gäller t.ex. krav på testning av ursprungsmaterialet avseende frihet från växtskadegörare.

Försöksutsäde som inte certifieras ska vara försett med växtpass och följa de regler som anges i Jordbruksverkets föreskrift (SJVFS 1995:94) om skyddsåtgärder mot spridning av växtskadegörare.

Bilaga: Sammanställning av remissvar och Jordbruksverkets kommentarer

Sammanställning av remissvar och Jordbruksverkets kommentarer

I sammanställningen benämns remissinstanserna enligt följande: Naturvårdsverket (NV), Sveriges lantbruksuniversitet (SLU), Lantbrukarnas Riksförbund (LRF), Ekologiska Lantbrukarna och Svenska naturskyddsföreningen (SNF).

Instans	Remissvar	Jordbruksverkets kommentar
NV	NV anser att tillstånd kan ges med samma villkor som ställdes för GM-potatisen dnr 22-450/05. NV efterlyser klargörande om gjorda antaganden kommer att undersökas under försöket. NV vill ha möjlighet att lämna kompletterande synpunkter om herbicidtoleransen kommer att användas till annat än enbart markör.	Villkoren är desamma som för annan potatis. Vissa antaganden kommer att undersökas, andra antaganden är inte aktuella att kontrollera i detta stadie av försök. Toleransen mot herbiciden är inte tillräckligt stark för att plantor i fält skulle kunna besprutas. Därmed skulle herbiciden inte kunna användas vid odling av potatisen även om den blev godkänd för sådan användning.
SLU	SLU rekommenderar att ansökan beviljas. Samma typ av gener har tidigare använt i traditionell växtförädling och fältförsök har utförts på transgent material. Det finns inget som tyder på att kombinationen av <i>Rpi-blb</i> generna ska föranleda annan bedömning. Även <i>ahas</i> -genen har använts i den traditionella förädlingen. Genen finns normalt i växter (samt bakterier och andra mikroorganismer) och det finns ingen anledning att tro att den skulle innebära risk för den biotiska miljön.	-

LRF	<p>LRF tillstyrker att försöken genomförs och anser att föreslagna skyddsåtgärder bör vara tillräckliga. LRF påpekar att eventuell syntes av sesquiterpener inte nämns i ansökan.</p> <p>LRF påpekar också att beskrivning av uttrycksmönstret för generna saknas i ansökan.</p>	<p>Jordbruksverket har efter utredning inte funnit någon anledning att misstänka att syntesen av detta ämne skulle påverkas av modifieringen. Nya försvarsmekanismer kommer inte att skapas och uttrycket för generna är desamma som för andra resistensgener av samma sort. Uttrycksmönstret för generna är inte analyserat i linjerna. Generna uttrycks av sina nativa promotorer och liknande resistensgener har ett mycket lågt, konstitutivt uttryck. Skulle promotorerna inte ge ett konstitutivt uttryck i hela plantan så torde detta avspeglas i sämre resistens.</p>
Ekologiska Lantbrukarna	<p>Ekologiska lantbrukarna avstyrker ansökan. Generellt anses att inga fältförsök ska godkännas innan regler för samexistens är klara. Ansökan innehåller bristfälliga data om de transformerade linjerna och om eventuella skillnader mellan modifierad och omodifierad sort.</p>	<p>Regler för samexistens har inget samband med bedömning och villkor för fältförsök.</p> <p>-</p>
SNF	<p>SNF avstår från att yttra sig och tar således inte ställning i sakfrågan.</p>	<p>-</p>

Övriga instanser har inte kommit in med yttranden.

Växtodlingsenheten
Heléne Ström

BESLUT

Dnr 22-8615/05

2006-04-19

Plant Science Sweden AB
Herman Ehles väg 4
268 31 Svalöv

Ändring av villkor i beslut

BESLUT

Jordbruksverket bifaller ansökan. Ändring av beslutet gäller för resten av tillståndsperioden. Utsättning och hantering ska i övrigt följa ansökan och tidigare beslut.

ÄRENDET

Ni kom den 5 april 2006 in med en förfrågan om att få utöka antalet kommuner i ärendet med Jordbruksverkets dnr 22-8615/05. Ärendet gäller fältförsök med genetiskt modifierad potatis. Ni har idag tillstånd att utföra fältförsök i kommunerna Falköping, Habo, Halmstad, Kristianstad, Landskrona, Lidköping, Motala, Mjölby, Skara och Tidaholm. Ni önskar nu att utöka antalet kommuner för försöken med kommunerna Piteå, Krokomb, Umeå och Skellefteå. Ni har tillstånd för försök på max 15 ha per år för den genetiskt modifierade potatisen. Den sammanlagda arealen kommer inte att öka på grund av att antalet kommuner utökas.

SKÄL FÖR BESLUTET

Jordbruksverket anser inte att utökning av antalet kommuner för fältförsöken utgör någon ökad risk för människors hälsa eller miljön.

I detta ärende har enhetschefen Staffan Eklöf beslutat. Handläggaren Heléne Ström har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har även juristen Ida Lindblad deltagit.

Staffan Eklöf

Heléne Ström

Växtodlingsenheten
Heléne Ström

BESLUT

Dnr 22-8615/05

2007-04-20

Plant Science Sweden AB
Herman Ehles väg 4
268 31 Svalöv

Ändring av villkor i beslut

BESLUT

Jordbruksverket bifaller ansökan. Ändring av beslutet gäller för resten av tillståndsperioden. Utsättning och hantering ska i övrigt följa ansökan och tidigare beslut.

ÄRENDET

Ni kom den 16 april 2007 in med en förfrågan om att få utöka antalet kommuner i ärendet med Jordbruksverkets dnr 22-8615/05. Ärendet gäller fältförsök med genetiskt modifierad potatis. Ni har idag tillstånd att utföra fältförsök i kommunerna Falköping, Habo, Halmstad, Kristianstad, Landskrona, Lidköping, Motala, Mjölby, Skara, Tidaholm Piteå, Krokomb, Umeå och Skellefteå. Ni önskar nu att utöka antalet kommuner för försöken med kommunerna Lomma och Östra Göinge. Ni har tillstånd för försök på max 15 ha per år för den genetiskt modifierade potatisen. Den sammanlagda arealen kommer inte att öka på grund av att antalet kommuner utökas.

SKÄL FÖR BESLUTET

Jordbruksverket anser inte att utökning av antalet kommuner för fältförsöken utgör någon ökad risk för människors hälsa eller miljön.

I detta ärende har handläggaren Heléne Ström beslutat.

Heléne Ström

Växtodlingsenheten
Heléne Ström

BESLUT

2007-07-10

Plant Science Sweden AB
Herman Ehles väg 4
268 31 Svalöv

Dnr 22-1101/04,
22-7942/04, 22-7943/04,
22-7945/04, 22-450/05,
22-8615/05

Ändring av villkor i beslut

BESLUT

Jordbruksverket bifaller ansökan. Ändring av besluten gäller för resten av tillståndsperioden för respektive tillstånd. Utsättning och hantering ska i övrigt följa ansökan och tidigare beslut.

ÄRENDET

Ni kom den 9 juli 2007 in med en förfrågan om att få ändra efterbehandling av fält i ärendena med Jordbruksverkets dnr 22-1101/04, 22-7942/04, 22-7943/04, 22-7945/04, 22-450/05 och 22-8615/05. Ärendena gäller genetiskt modifierad potatis. Enligt gällande tillstånd ska försöksfälten hållas i träda året efter att ett fältförsök med genetiskt modifierad potatis har genomförts. Ni önskar nu även möjliggöra odling på försöksytorna. Skälet för ändringen är att hindra ogräs att uppförkas på försöksytorna under det efterföljande året.

Sådd kommer att ske först efter att fälten kontrollerats för överliggare. De grödor som kan komma att odlas på fälten ska vara av sådan typ som tillåter en fortsatt effektiv kontroll av överliggare och där herbicidbehandling av fälten möjliggörs. För kontroll och hantering av överliggare samt för tidigaste tillåtna potatisodling på försöksytan föreslås ingen ändring.

SKÄL FÖR BESLUTET

Jordbruksverket anser inte att den föreslagna ändringen av efterbehandling av fälten utgör någon ökad risk för människors hälsa eller miljön. Kontroll och destruktion av eventuella överliggande potatisar i fältet kommer att kunna genomföras lika effektivt som när fältet lämnas i träda. Det föreligger därmed ingen ökad risk för inblandning av den genetiskt modifierade potatisen i annan potatis.

I detta ärende har enhetschefen Staffan Eklöf beslutat. Handläggaren Heléne Ström har varit föredragande.

Staffan Eklöf

Heléne Ström

ÖVRIGA UPPLYSNINGAR

Det krävs ett godkännande för livsmedel eller foder som innehåller eller är framställt av genetiskt modifierade organismer. Detta framgår av artiklarna 4 och 16 i förordning (EG) nr 1829/2003 om genetiskt modifierade livsmedel eller foder. De genetiskt modifierade potatisar som beslutet omfattar har inte sådant tillstånd. Detta innebär att om det finns risk för att växtdelar från överliggare från fältförsöken hamnar i skörden får denna skörd inte användas till foder eller livsmedel.

Växtodlingsenheten
Jenny Andersson

BESLUT

Dnr 22-8615/05

2009-05-26

Plant Science Sweden AB
Herman Ehles väg 4
268 31 Svalöv

Ändring av villkor i beslut

BESLUT

Jordbruksverket bifaller ansökan. Ändring av beslutet gäller för resten av tillståndsperioden. Utsättning och hantering ska i övrigt följa ansökan och tidigare beslut.

ÄRENDET

Ni kom den 26 maj 2009 in med en förfrågan om att få utöka antalet kommuner i ärendet med Jordbruksverkets dnr 22-8615/05. Ärendet gäller fältförsök med genetiskt modifierad potatis. Ni har idag tillstånd att utföra fältförsök i kommunerna Falköping, Habo, Halmstad, Kristianstad, Krokoms, Landskrona, Lidköping, Lomma, Motala, Mjölby, Piteå, Skara, Skellefteå, Tidaholm, Umeå och Östra Göinge. Ni önskar nu att utöka antalet kommuner för försöken med Luleå kommun. Ni har tillstånd för försök på max 15 ha per år för den genetiskt modifierade potatisen. Den sammanlagda arealen kommer inte att öka på grund av att antalet kommuner utökas.

SKÄL FÖR BESLUTET

Jordbruksverket anser inte att tillägget av en kommun för fältförsöken utgör någon ökad risk för människors hälsa eller miljön.

I detta ärende har handläggaren Jenny Andersson beslutat.

Jenny Andersson